

ROCZNICE REGIONALNE

W nadchodzącym roku wydarzeniami rocznicowymi wielkiej rangi w naszym regionie będą: 500 - lecie urodzin Mikołaja Reja, 250 rocznica urodzin Stanisława Staszica i 80 - lecie śmierci Stefana Żeromskiego. Poniższe kalendarium jest zatem wykazem wybranych pozostałych rocznic regionalnych i jubileuszy żyjących twórców (literackich i kulturalnych), przypadających na 2005 rok, o których warto pamiętać. Obejmuje wydarzenia i fakty związane z regionem świętokrzyskim przedstawione w układzie chronologicznym. W nawiasie podajemy rocznicę.

STYCZEŃ

- (10) 22 I 1995 - zm. **Jerzy Rutkowski**, autor opowiadań, laureat nagród literackich, były pracownik naukowy Instytutu Filologii Polskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Kielcach (ur. 4 VII 1927)
- (110) 31 I 1895 - ur. **Stanisław Młodożeniec**, pseud. Jan Chmurek, ur. w Dobroczicach pod Sandomierzem, poeta, nauczyciel gimnazjalny w Kielcach (zm. 21 I 1959)

LUTY

- (500) 4 II 1505 - ur. **Mikołaj Rej** z Nagłowic, herbu Oksza, poeta, prozaik, tłumacz, pierwszy z czołowych przedstawicieli literatury renesansowej w Polsce (zm. między 8 IX a 4 (5) X 1569)
- (100) 10 II 1905 - ur. (w Opatowie) **Ignacy Krzyżanowski**, pianista i kompozytor (zm. 24 XII 1824)
- (70) 14 II 1935 - ur. **Jan Paclawski**, historyk literatury, pracownik naukowy Akademii Świętokrzyskiej
- (80) 16 II 1925 - ur. **Karol Anbild**, muzyk, kompozytor, dyrygent, wieloletni dyrektor Filharmonii Kieleckiej, twórca Chóru Filharmonii Kieleckiej
- (60) 21 II 1945 - ur. **Rafał Olbiński**, artysta malarz, grafik, urodzony w Kielcach, od 1981 r. mieszka w USA

MARZEC

- (115) 4 III 1890 - ur. **Aleksander Patkowski**, wybitny pedagog i krajoznawca, propagator idei regionalizmu, autor publikacji krajoznawczych, redaktor „*Pamiętnika Świętokrzyskiego 1930*” (zm. 22 III 1941 w Oświęcimiu)
- (40) 5 III 1965 - powołano **Biuro Wystaw Artystycznych** w Kielcach
- (105) 13 III 1900 - ur. **Józef Piłat**, wybitny rzeźbiarz ludowy z Dębskiej Woli (zm. 13 IX 1971)
- (100) 13 III 1905 - ur. **Stanisław Marian Jerschina**, pedagog, pisarz, badacz literatury, założyciel i dyrektor Studium Nauczycielskiego w Kielcach, które pozwoliło utworzyć Wyższą Szkołę Pedagogiczną (zm. 1 V 1959)
- (30) 27 III 1975 - zm. **Edmund Massalski**, przyrodnik, geograf, pedagog, naukowiec, publicysta, działacz ZHP, PTK i PTTK, regionalista, autor przewodników turystycznych po Kielecczyźnie, członek Towarzystwa Biblioteki Publicznej, w latach 1947-1961 dyrektor Muzeum Świętokrzyskiego w Kielcach (ur. 19 IX 1886 w Michałowie k. Starachowic)

KWIECIEŃ

- (140) 29 IV 1865 - ur. **Zygmunt Wasilewski**, publicysta, krytyk literacki, redaktor i wydawca pism oraz książek, urodzony w Siekiernie k. Bodzentyna; kolega S. Żeromskiego z okresu nauki w kieleckim gimnazjum (zm. 25 X 1948)
- (65) 6 IV 1940 - zm. **Jan Gajzler**, poeta, autor urzekających wierszy o regionie kieleckim (ur. 4 V 1891 r. w Suchedniowie)

MAJ

- (20) 3 V 1985 - zm. **Wojciech Bellon**, kompozytor, autor piosenek turystycznych, poeta, bard, twórca popularnego zespołu muzyczno - wokalnego Wolnej Grupy Bukowiny (ur. się 14 marca 1952 r. w Kwidzynie, pochowany 7 maja 1985 r. w Busku Zdroju)

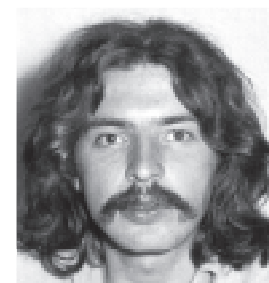
Mikołaj Rej

Rafał Olbiński

Aleksander Patkowski

Wojciech Bellon

- (110) 7 V 1895 - zm. **Feliks Jaroński**, pianista i kompozytor, organizator życia muzycznego w Kielcach (ur. 5 X 1823)
- (85) 14 V 1920 - ur. **Bolesław Garboś**, poeta, członek Kieleckiego Oddziału ZLP (od 1997 r.), prawnik, związany z Sandomierzem (zm. 8 VI 1999)
- (95) 30 V 1910 - ur. **Borys Kononow**, malarz amator z Kielc, współzałożyciel i prezes (w l. 1971-1976) Klubu Plastyków Amatorów (zm. 26 VI 1993)

CZERWIEC

- (305) 6 VI 1700 - zm. **Wespazjan Kochowski**, pisarz barokowy, prekursor regionalizmu, piewca piękna krajobrazu Gór Świętokrzyskich, ur. w Gaju pod Waśniowem (ur. pocz. 1633)
- (35) 18 VI 1970 - zm. **Piotr Piech**, poeta ludowy z Kurzelowa (ur. 29 I 1904)
- (40) 28 VI 1965 - uroczyste otwarcie Muzeum Lat Szkolnych Stefana Żeromskiego

LIPIEC

- (5) 4 VII 2000 - zm. **Gustaw Herling-Grudziński**, prozaik, krytyk literacki, publicysta, ur. w Kielcach (ur. 20 V 1919)
- (80) 10 VII 1925 - ur. **Edmund Niziurski**, prozaik, autor książek dla dzieci i młodzieży, scenariuszy filmowych i telewizyjnych oraz słuchowisk radiowych, urodzony w Kielcach
- (60) 28 VII 1945 - ur. **Adam Alfred Zych**, poeta, eseista, tłumacz, psycholog, pedagog, naukowiec związany z Akademią Świętokrzyską, członek Kieleckiego Oddziału ZLP
- (70) 30 VII 1935 - ur. **Jan Stanisław Stefaniak**, poeta, prozaik, satyryk, członek Kieleckiego Oddziału ZLP

SIERPIEŃ

- (85) 9 IX 1920 - ur. **Wiesław Stefan Jazdzyński**, powieściopisarz, publicysta, ur. w Kielcach (zm. 26 VII 1998)
- (10) 23 IX 1995 - zm. **Józef Firmanty**, malarz i poeta pochodzący z Korytnicy (ur. 27 II 1913)

WRZESIEŃ

- (135) 1 X 1870 - ukazał się pierwszy numer „**Gazety Kieleckiej**”, założonej przez Michała Goldhaara i Leona Gautiera
- (75) 4 X 1930 - ur. **Wiesław Gołas**, aktor, urodzony w Kielcach
- (100) 14 X 1905 - ur. **Wincenty Burek**, pisarz urodzony w Ocinku k. Sandomierza, dyrektor (od 1951 r.) Państwowego Ośrodka Kultury Plastycznej, a następnie Ogniska Muzycznego w Sandomierzu, redaktor miesięcznika „Ziemia Kielecka” (zm. 4 VII 1988)

PAŹDZIERNIK

- (250) pocz. XI 1755 - ur. **Stanisław Staszic**, ksiądz, publicysta, mąż stanu, współtwórca Szkoły Akademiczno-Górnicznej w Kielcach, działacz społeczny i polityczny, pisarz (zm. 20 I 1826)

LISTOPAD

- (80) 20 XI 1925 - zm. **Stefan Żeromski**, powieściopisarz, nowelista, dramaturg, publicysta, urodzony w Strawczynie 14 X 1864
- (160) 27 XI 1845 - ur. **Walery Przyborowski**, powieściopisarz, historyk, dziennikarz, publicysta, urodzony w Domaszowicach k. Kielc (zm. 13 III 1913)

GRUDZIEŃ

- (100) 10 XII 1905 - **Henryk Sienkiewicz** otrzymał Nagrodę Nobla

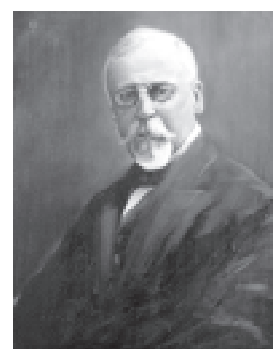
Muzeum Lat szkolnych Stefana Żeromskiego

„Gazeta Kielecka”

Stanisław Staszic

Henryk Sienkiewicz

Opracowała: **Beata Piotrowska**

Kalendarium rocznic stałych, ważniejszych rocznic historycznych, społecznych i kulturalnych w Polsce i na świecie oraz pozostałych rocznic regionalnych na 2005 rok jest także pod adresem: www.wbp-kielce.one.pl/index.php?act1=10